

УРОК ЛЮБОВІ І ДАРУ ЖИТТЯ методичні рекомендації

Виховання морально здорового покоління із усталеними нормами розуміння і практики в щоденному житті добра, милосердя, любові, поваги до батька-матері, відповідальності за свої рішення і дії, готовності до самопожертви заради своєї рідної землі, відстоювання цілісності своєї Батьківщини – головне завдання батьків і педагогів. Ці завдання є наріжним каменем національної педагогіки і української національної школи: школи з українською мовою викладання та школи з мовами викладання національних меншин і корінних народів.

Виховання дитини (особистості, громадянина України) тісно пов'язане з традиціями, звичаями української нації та національних меншин, що проживають на території країни. Окрім історичної зацікавленості розвитку тієї чи іншої території є велика кількість проблем, пов'язаних з духовним, релігійним вихованням, співіснуванням різних напрямків виховання, які сліпо копіюються із чужоземних зразків, як «новітні» педагогічні технології. Тому ми звертаємось до скарбниці української етнопедагогіки, як криниці народної мудрості і досвіду виховання молодого покоління, поваги до інституту родини і Вітчизни.

Особливе значення у розвитку духовно-морального виховання та освіти дітей і молоді в Україні на початку ХХІ століття мають традиції християнського виховання. Основою родинного життя, існування самодостатньої родини є любов. Десять заповідей Закону Божого розміщені були на двох скрижалях, бо в них містяться два види любові: любов до Бога і любов до ближнього.

Вказуючи на ці два види любові, Господь Ісус Христос на запитання, яка заповідь найважливіша в Законі, сказав: **«Полюби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і своєю думкою твоєю. Це є перша і найбільша заповідь. Друга ж подібна до неї: люби ближнього твого, як самого себе. На цих двох заповідях утверджується весь Закон і Пророки»** (Мф 22, 37-40).

Люблячи Бога і ближніх, ми виявляємо й істинну любов до самих себе, бо істинна любов до самого себе і полягає у виконанні наших обов'язків перед Богом і ближнім. Вона виявляється в турботі про свою душу, в очищенні себе від гріхів, у підкоренні тіла духу, в обмеженні особистих надмірних потреб. Ми повинні берегти своє здоров'я і турбуватися про розвиток своїх душевних сил та здібностей. Любов до себе є тим мірилом, яким ми будемо любити ближнього. У любові до ближнього закладена і жертвність в ім'я іншого. **«Немає більше тієї любові, як хто душу свою покладе (т.т. пожертвує своїм життям) за друзів своїх (ближніх своїх)** (Ін 15,13).

Шанувати батьків своїх означає: любити їх, шанобливо ставитися до них, не ображати їх ні словами, ні вчинками, слухатися їх, допомагати їм у праці, турбуватися про них, коли вони в біді, а особливо в час хвороби та їхньої старості. Гріх непошани до батьків – великий гріх. У Старому Завіті, хто

лихословив батька або матір, карався смертю (Мк 7,10; Вих.21,16). Поряд з батьками ми повинні шанувати і тих, хто так чи інакше заміняє нам батьків. До таких осіб належать: пастирі і отці духовні, які турбуються про чистоту нашого духу і міцності віри; начальники цивільні, які беруть на себе відповідальність за організацію нашого життя в межах держави, захищають нас від утисків і стежать за дотриманням законів справедливості; вихователі, вчителі і благодійники, які дбають про те, щоб навчити нас і дати нам все добре і корисне; і взагалі, старші за віком, які мають досвід життя і тому можуть дати добру пораду.

Життя – найбільший дар Божий; тому позбавляти життя себе або відбирати його в когось іншого – найжахливіший, найтяжчий і найбільший гріх. Самогубство – найстрашніший з усіх гріхів, це бунт проти Провидіння Божого. Самогубство виключає можливість покаєння.

Особливим видом убивства, тобто позбавлення життя, є убивство на війні. Війна є велике суспільне зло, але, в той же ж час війна є і велике лихо, яке допустив Господь для виправлення і напоумлення народу, як Він допускає і епідемії, голод, пожежі та інші нещастя. Вбивство на війні Церква не розглядає як особистий гріх людини, бо місія воїна захищати свою землю, утверджувати віру і зберегти цілісність Батьківщини. Однак на війні можуть бути і злочинні вбивства: убивство противника, який здається в полон, чи допуск звірств по відношенню до полонених.

Постулати любові і дару життя були присутні завжди в традиції і культурі українського народу майже 7,5 тисяч років. І християнські норми моралі гармонійно увібрали в себе любов до природи, людини, поваги до старших поколінь і відповідальність перед власними дітьми і рідною землею-Батьківщиною. Надзвичайно важливо інструментами сучасних педагогічних технологій гармонізувати стародавні традиції і звичаї весняних свят українців з християнськими традиціями свята Великодня. Педагогам і вихователям пропонуємо матеріали з історії християнських святих та народних традицій і звичаїв весняного циклу хліборобського календаря українців. Уроки та виховні заходи урізноманітнять обрядові пісні, вірші, народні ігри та хороводи. Для учнів молодшої школи пропонуємо тематичні оповідання, казки, легенди та сценарні постановки опубліковані у книгах «Традиції та звичаї українців» у двох томах (автори Квасниця І.Ю., та Квасниця А.В.) і «Дітям про весняні свята і Великдень в Україні» (автор-упорядник Квасниця І.Ю.).

«Нам не потрібні зброя і бомби. Аби перемогти зло, нам потрібні любов і співчуття. Всі труди любові — це труди заради миру»- говорила Мати Тереза.

Будьмо мудримі і учімо наших дітей любові і цінувати найбільший дар – життя.

З нами Бог і Україна!